

PRIKLIAUSOMYBES SUNKUMO INDEKSAS

5-as leidimas

UNODC Treatnet ASI versija 3.0

Tom McLellan
& Deni Carise

Treatment Research Institute
www.tresearch.org

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

Priklusomybės sunkumo indeksas (angl. – *The Addiction Severity Index, ASI*) – sąlyginai trumpa, pusiau struktūrizuota apklausa, sukurta surinkti ir pateikti svarbią informaciją apie paciento gyvenimo aspektus, susijusius su priklausomybės sindromu bei reikšmingus pagalbos plano sudarymui. ASI 1977 m. Filadelfijoje (JAV) sukūrė Gydymo tyrimų instituto (Treatment Research Institute) specialistų kolektyvas, vadovaujamas dr. A. T. McLellan. Nuo to laiko šis instrumentas nuolat tobulinamas ir išverstas į daugelį pasaulio kalbų. Šiuo metu ASI yra vienas iš dažniausiai naudojamų instrumentų priklausomybės ligų gydyme. Daugiau informacijos galima rasti <http://www.tresearch.org/ASI.htm> .

JAV sukurto ASI klausimyno versiją patobulino ekspertai bei specialistai, vykdydami Jungtinių Tautų Narkotikų ir nusikalstamumo biuro (United Nations Office for Drugs and Crime – UNODC) remiamą TREATNET projektą. UNODC klausimyno versiją originalo kalba, mokymo juo naudotis ir kitus TREATNET mokymo modulius galima rasti: <http://www.unodc.org/treatment/en/training-package.html>
Gavus autorių leidimą, klausimyną lietuvių kalba adaptavo dr. Emilis Subata, Aušra Malinauskaitė, Eglė Pincevičiūtė, Jurgita Stankevičiūtė, Agnė Jacynaitė.

Klausimyno vertimą į lietuvių kalbą bei išleidimą, specialistų apmokymą, taip pat klausimyno pritaikymą elektroniniam naudojimui kasdienėje praktikoje parėmė Jungtinių Tautų Narkotikų ir nusikalstamumo biuras (UNODC), įgyvendindamas projektą „ŽIV/AIDS prevencija ir priežiūra tarp švirkščiamųjų narkotikų vartotojų bei nuteistųjų Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje“.

Šiame leidinyje išreikštas autorių požiūris nebūtinai atspindi oficialią UNODC politiką.

Leidinyas platinamas nemokamai Vilniaus priklausomybės ligų centre (VPLC), adresu Gerosios Vilties g. 3, Vilnius. Elektroninę leidinio versiją galima rasti VPLC interneto svetainėje <http://www.vplc.lt>, skyriuje „Metodikos“ bei UNODC interneto svetainėje <http://www.unodc.org/balticstates/en/publications.html>

Visos teisės saugomos.

ISBN XXXX-XXX-XX-X

Leidėjas: Vilniaus priklausomybės ligų centras, 2010.

Dizainas ir spauda:

UAB „Ex Arte“, Z. Sierakausko g. 15A–26, Vilnius

PRIKLAUSOMYBĖS SUNKUMO INDEKSAS (ASI)

SUPAŽINDINIMAS SU ASI:

1. Visiems klientams pateikiamas **tas pats standartinis interviu**.
2. **Septynios potencialių problemų sritys** arba **sferos**: Sveikatos būklė, Darbas /Pragyvenimo šaltinis, Alkoholio/ Narkotikų vartojimas, Teisinė padėtis, Šeimyninė situacija/Socialinė padėtis ir Psichikos būklė.
3. Šis interviu užims apie **30-40 minučių**.
4. **Vertinimo skalė, skirta pacientui**: Svarbus yra paciento vertinimas. Aptariant kiekvieną sritį, aš paprašysiu Jūsų pagal šią skalę įvertinti ar labai Jus vargina kiekviename skyriuje minimos problemos. Taip pat paprašysiu įvertinti ir pagalbos / gydymo aptariamoje srityje svarbą Jums.
Vertinimo skalė:
0 – Visiškai ne
1 – Šiek tiek
2 – Vidutiniškai
3 – Žymiai
4 – Labai
5. Visa surinkta informacija yra **konfidenciali**.
6. **Tikslumas** – Jūs turite teisę atsisakyti atsakinėti į bet kurį klausimą, jeigu jaučiatės nepatogiai arba jei manote, kad atsakymas būtų per daug asmeniškas ar Jums skaudus; tiesiog pasakykite: „Šį klausimą noriu praleisti“. Mums geriau negauti jokie atsakymo, nei gauti neteisingą.
7. Interviu metu bus kalbama apie **du laiko intervalus**:
 1. Paskutinės 30 dienų
 2. Visas gyvenimas

NURODYMAI APKLAUSOS VYKDYTOJUI:

1. Nepalikite tuščių laukelių.
2. Pateikite daug komentarų (jeigu šią ASI anketą skaitys kitas žmogus, jis turi susidaryti pakankamai visapusišką vaizdą apie tai, kaip pacientas suvokia savo problemas). Žymėdami komentarą, užrašykite klausimo numerį. Atidžiai išklausinėkite ir išsiaiškinkite!
3. X = Neatsakytas klausimas. Klientas negali arba nenori atsakyti.
4. N = Netaikytinas klausimas. Turi būti instrukcijos prie klausimo, kad būtų galima žymėti "N"
5. Užbaikite interviu, jeigu klientas klaidingai supranta arba negali suprasti klausimų po dviejų ar daugiau dalių.
6. Laiko apvalinimo taisyklė!
Jeigu klausama mėnesių skaičiaus, 14 ar daugiau dienų apvalinkite iki 1 mėnesio; 6 ar daugiau mėnesių apvalinkite iki 1 metų.
7. Išaiškinimai, skirti apklausėjui, ASI klausimyne pažymėti "A".

Išsiaiškinkite, pakartotinai patikslinkite ir įrašykite daug komentarų!

TARPTAUTINIS UŽIMTUMO KLASIFIKAVIMO STANDARTAS

1. Įstatymų leidėjai, pareigūnai – valstybės politikos, įstatymų, reglamentų formavimas ir jų įgyvendinimo priežiūra.
2. Specialistai, kuriems reikalingas aukštas profesinių žinių lygis tikslųjų, gamtos, socialinių ar humanitarinių mokslų srityse.
3. Techniniai specialistai – šiems reikalingos specializuotos ar techninės žinios ir patirtis tikslųjų, gamtos, socialinių ar humanitarinių mokslų srityse.
4. Tarnautojai – gebantys parengti ir spausdinti tekstą, turintys kitus kanceliarinius įgūdžius ir žinias, būtinas kliento poreikiams tenkinti.
5. Paslaugų teikimas ir prekyba – transporto, viešo maitinimo, prekybos, namų ūkiui skirtų paslaugų, tvarkos palaikymo sritis.

6. Kvalifikuoti žemės ūkio ir žvejybos darbuotojai – specialistai, dirbantys žemės ar žuvų ūkiuose, žvejai ir k.t.
7. Amatai ir gamyba – pastatų ir kitų konstrukcijų statyba, įvairios produkcijos gamyba. Apima rankų darbą.
8. Gamyklų darbininkai ir mašinų operatoriai – yra transporto priemonių vairavimas, mechanizmų valdymas, jų gamyba ir aptarnavimas.
9. Mažai kvalifikuoti darbai – prekyba gatvėse, durininko, valytojo ir kiti nekvalifikuoti darbai.
0. Ginkluotosios pajėgos – armijos, karinio jūrų laivyno, oro pajėgų tarnautojus ir kt. Nepriklauso policijos, muitinių, darbuotojai.

DAŽNAI VARTOJAMŲ NARKOTIKŲ SĄRAŠAS:

Alkoholis:	Alus, vynas, likeris, degtinė, naminė
Heroinas:	H, Rudasis cukrus
Metadonas:	Dolofinas, LAAM
Opiatai:	Opiumas, Fentanylis, Buprenorfinas, nuskausminantys medikamentai - Morfinas, Dilaudid, Demerol, Percocet, Darvon, kt.
Barbitūratai:	Nembutal, Seconal, Tuinal, Amytal, Pentobarbital, Secobarbital, Phenobarbital, Fiorinal, Doriden, kt.
Raminantys ir migdantys vaistai:	Tranxene, Halcion, Xanax, kiti.
Kokainas:	Kokaino kristalai, Free-Base Cocaine, Krekas, ir kiti.
Amfetaminai:	Benzedrine, Dexedrine, Ritalin ir kiti
Stimuliatoriai:	Metamfetaminas, Speed, Khat
Kanapės:	Žolė, Marihuana, Hašišas, Anaša, Pot,
Haliucinogenai:	LSD (rūgštis), Meskalinas, Psilocibinai (grybai), PCP, MDMA, Ekstazis
Inhaliantai:	Azoto dvideginis (linksminančios dujos), Amilnitritas, Klijai, tirpikliai, Benzinas, Toluenas, kt.

ALKOHOLIO / NARKOTIKŲ

VARTOJIMO VERTINIMO APKLAUSOS NURODYMAI:

Klausimuose nurodomi 2 laiko periodai: paskutinės 30 dienų ir visas gyvenimas. Kai kalbama apie visą gyvenimą, reikia atsižvelgti į praeitą gyvenimą, neįskaitant paskutinių 30 dienų.

- Kalbant apie paskutines 30 dienų, reikia aiškintis **tiktai** dienų, kai buvo vartojama, skaičių.
- Klausimai apie vartojimą per gyvenimą, užduodami tam, kad išsiaiškinti **ilgalaikio reguliaraus vartojimo periodus ir jų trukmę**.
- Reguliarus vartojimas =
 1. Tris kartus per savaitę ar dažniau
 2. Vartojimas iki apsvaigimo, besaikis vartojimas
 3. Probleminis nereguliarus vartojimas
- Šie klausimai turėtų būti suformuluojami taip -
 - "Kiek dienų iš praėjusių 30 dienų Jūs vartojote....?"
 - "Kiek metų per savo gyvenimą Jūs reguliariai vartojote...?"

D2. Alkoholio vartojimas iki intoksikacijos nebūtinai reiškia „pasigėrimą“, vartokite posakius „kai Jūs jautėte poveikį“, „apsvaigote“, „kol pajutote euforiją“ ir kt. vietoj žodžio intoksikacija. Paprastai gėrimas iki intoksikacijos dokumentuojamas, jeigu *moteris nurodo, kad suvartojo 3 ar daugiau standartinius alkoholio vienetus vienu prisėdimu ar 4 standartinius alkoholio vienetus per dieną (vyriui – 5 ar daugiau)*.

2007 m. balandžio 28 d.

G1. Paciento ID _____

G2. Šalis

G2a. Centras

G2b. Skyriai

G2c. Gydymas

G3. Ar ši apklausa bus vykdoma pataisos įstaigoje? 0=Ne 1=Taip

G2c. Gydymo kodai:

- 1= Ambulatorinis (<5 valandos per savaitę)
 2= Intensyvus ambulatorinis (≥ 5 valandos per savaitę)
 3= Stacionarinis gydymas
 4= Terapinė bendruomenė
 5= Pusiaukelės namai
 6= Stacionarus abstinencijos gydymas (paprastai 3 – 7 dienos)
 7= Ambulatorinis abstinencijos gydymas
 8= Pakaitinis opioidinės priklausomybės gydymas, ambulatorinis (metadonu, buprenorfinu, kt.)
 9= Kita (Žemo slenksčio paslaugos, BPG, dvasiniai gydytojai, kt.)

Įrašyti _____

G4. Priėmimo data

*Diena / Mėnuo / Metai

G5. Apklauskos data:

G6 Pradžios laikas: (Valandos : Minutės)

G7. Pabaigos laikas: (Valandos : Minutės)

G8. Tipas: 1. Pradinis 2. Pakartotinis (kontrolinis)

G9. Kontakto kodas:

1. Asmeninis
 2. Telefonu (Pradinė ASI apklausa turi būti asmeninė)

G21. Kreiptas gydymui iš: Kas Jus siuntė gydymui?

G10. Lytis: 1. Vyras 2. Moteris G11. Apklauskėjo kodas Nr. / Inicialai:

Vardas _____

G14. Kiek laiko gyvenate esamu adresu?

Metai Mėnesiai

G16. Gimimo data:

*Diena / Mėnuo / Metai

16a. Amžius metai

G17. Kokios rasės/etninės grupės/tautybės atstovu save laikote?

Įrašyti _____

G18. Ar teikiate pirmenybę kokiai nors religijai?

1. Protestantų 4. musulmonų 7. Induistų
 2. Katalikų 5. Kitų krikščionių 8. Budistų
 3. Žydų 6. Jokios 9. Kita (Įrašyti komentaruose)

G19. Ar per praėjusias 30 dienų buvote patekę į izoliuotą aplinką?

1. Ne 4. Ligoninė
 2. Įkalinimo įstaiga 5. Psichiatrijos ligoninė
 3. Alkoholio / narkotikų priklausomybės gydymo įstaiga 6. Kita: _____
 • Vieta, kur teoriškai nėra galimybės gauti alkoholio, narkotikų.

G20. Kiek dienų?

- Jeigu G19=Ne, G20="NN"
 Nurodyti bendrą dienų skaičių izoliuotoje aplinkoje per paskutines 30 dienų.

KOMENTARAI DĖL

DARBO / PRAGYVENIMO ŠALTINIO

(Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

G18, Jeigu užrašėte "Kita", patikslinkite _____

M1. Kiek kartų gyvenime teko gulėti ligoninėje dėl sveikatos problemų?

- Įskaičiuojamas ir gydymas dėl perdozavimo ar alkoholinės / toksinės psichozės. Neįskaičiuojamas alkoholinės / narkotinės abstinencijos gydymas, gydymas psichiatrijos stacionare ir gimdymas (nekomplikuotas). Įskaityti hospitalizacijos, kurių metu dėl sveikatos problemų išbuvo stacionare **bent vieną naktį**.

M3. Ar turite kokių nors lėtinių sveikatos problemų, kurios pastoviai, iki pat šios dienos trikdytų Jūsų gyvenimą?

0=Ne 1=Taip

- Jeigu **"Taip"**, patikslinkite komentaruose.
- Lėtinė sveikatos problema yra rimtas somatinis susirgimas, kuriam reikalingas pastovus gydymas (pvz.: medikamentai, dieta), ir jis trukdo pilnai pasinaudoti turimomis galimybėmis

M4. Ar sveikatos priežiūros specialistai rekomendavo Jums pastoviai vartoti kokius nors medikamentus dėl somatinės ligos?

0=Ne 1=Taip

- **Nereikia nurodyti įvairių preparatų, skirtų ar duotų ne sveikatos priežiūros specialistų.** Gydymas turi būti skiriamas dėl somatinės ligos – čia **nereikia** nurodyti **psichikos sutrikimams gydyti skirtų medikamentų.** Nurodykite gydytojo išrašytus medikamentus net jeigu pacientas jų šiuo metu nevartoja. Klausimo tikslas – išsiaiškinti lėtinius somatinius sutrikimus.

M5. Ar Jūs gaunate finansinę paramą dėl savo fizinės negalios?

0=Ne 1=Taip

- **Jeigu taip – patikslinkite komentaruose.**
- Apima kompensaciją dėl profesinio susirgimo, ankstyvą pensiją dėl sveikatos problemų.
- Neapima neįgalumo dėl psichikos sutrikimo.

M6. Kiek dienų per praėjusius 30 dienų laikotarpį turėjote sveikatos problemų?

- Apima gripą, peršalimus, įvairius sužalojimus ir k.t. Įtraukite rimtus negalavimus, atsiradusius dėl narkotikų / alkoholio vartojimo, kurie tęstųsi net pacientui nutraukus vartojimą (pvz.: kepenų cirozė, ŽIV, hepatitai C ar B, švirkštimosi sukelti abscesai ir kt.).

Atsakinėjant į klausimus M7 ir M8, paprašykite paciento panaudoti Paciento vertinimo skalę.

M7. Kiek Jums kėlė rūpestį ar vargino sveikatos problemos per paskutines 30 dienų?

- Nurodant atsakymą reikia apsiriboti M6 klausimo atsakyme nurodytomis sirgimo dienomis.

M8. Kiek svarbus jums šiuo metu yra medicininis gydymas dėl šių problemų?

- Jeigu apklausos metu klientas gauna medikamentinį gydymą, reikia pasiteirauti dėl **papildomo** medikamentinio gydymo poreikio.

Pastaba: paciento klausama apie papildomų sveikatos priežiūros paslaugų ar rekomendacijų poreikį – šalia visų tų, kurias jie galėtų gauti ar jau gauna.

M12. Ar Jūs kada nors tikrinotės dėl Hepatito?

0=Ne 1=Taip

M12a. Jeigu taip – koks buvo rezultatas?

1 = Neigiamas (nėra infekcijos)

2 = Teigiamas (yra infekcija)

3 = Nežinau

- Jeigu M12=Ne, M12a = "N"

M12b. Ar Jūs norėtumėte pagalbos išsityrimui dėl Hepatito?

M13. Ar Jūs kada nors tikrinotės dėl ŽIV infekcijos?

0=Ne 1=Taip

M13a. Jeigu taip – koks buvo rezultatas?

1 = ŽIV neigiamas (nėra infekcijos)

2 = ŽIV teigiamas (yra infekcija)

3 = Nežinau

- Jeigu M13=Ne, M13a = "N"

M13b. Ar Jūs norėtumėte pagalbos išsityrimui dėl ŽIV infekcijos?

Jeigu pacientas vyriškos lyties, visur rašoma "N"

0=Ne, 1=Taip, 2=Neįsitikinusi

M14. Ar Jūs šiuo metu esate nėščia?

M14a. Jeigu nėščia; ar Jūs lankotės Moterų konsultacijoje?

M14b. Jeigu neįsitikinusi; ar Jūs norėtumėte pagalbos nėštumo testui atlikti?

- Jeigu M14= 0 ar 2 (Ne arba Neįsitikinusi), M14a = N

- Jeigu M14= 1 (Taip), M14b = N

KOMENTARAI DĖL SVEIKATOS BŪKLĖS

(Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

PATIKIMUMO VERTINIMAS

Ar surinkta informacija yra **reikšmingai** iškreipta dėl:

M10. Paciento klaidingo atsakymo?

0=Ne 1=Taip

M11. Paciento negebėjimo suvokti?

0=Ne 1=Taip

Prie klausimų E12-17: Kiek pinigų (Litais) per paskutines 30 dienų Jūs gavote iš toliau išvardintų šaltinių? Naudokite Jūsų vietinę valiutą.

E12. Darbo užmokestis

- Grynieji pinigai arba gauti „į rankas“; įtraukite visus uždirbtus pinigus, išskyrus neteisėtas pajamas

E13. Bedarbio pašalpa

E14. Socialinės išmokos

- Piniginės išmokos, skiriamos valstybės tam, kad padėtų padengti pragyvenimo išlaidas.

E15. Pensijos, pašalpos, socialinis draudimas

- Įtraukite neįgalumo pensiją, pensiją dėl prarasto darbingumo ar amžiaus ir veteranų pensiją.

E16. Sutuoktinis, šeima ar draugai

- Pinigai, skirti asmeninėms išlaidoms. Čia taip pat nurodykite pajamas iš nepatikimų šaltinių, netikėtas lėšas, lėšas iš paskolų, palikimą ir k.t. (registruokite tik gautus grynus pinigus).

E17. Neteisėtos pajamos?

- Gryni pinigai, gauti iš narkotikų prekybos, vagysčių, vogtų daiktų pardavimo, nelegalių lošimų, sekso paslaugų ir k.t. **Nereikia pridėti** apytikslės turimų narkotikų ar kitų nelegaliais būdais gautų daiktų vertės

E18. Kiek žmonių yra didžiąja dalimi Jūsų išlaikomi finansiškai – Jūs perkate maistą, apmokate būstą ir kt.?

- Turi būti reguliariai paciento finansuojami, įtraukite alimentus / paramą vaikams, neįtraukite paties paciento, jo sutuoktinio, jeigu jis pats save išlaiko, kt.

E19. Kiek dienų per paskutines 30 Jūs patyrėte problemas dėl darbo?

- Įtraukite negalėjimą susirasti darbo, aktyviai jo ieškant, bei su turimu darbu susijusias problemas, dėl kurių iškyla pavojus to darbo netekti
- Jeigu pacientas paskutines 30 dienų kalėjo arba buvo sulaikytas, koduokite "NN", kadangi tuomet jis negalėjo turėti rimtesnių užimtumo problemų

Atsakant į E20 ir E21 klausimus, paprašykite paciento naudotis Paciento vertinimo skale.

E20. Kiek šios užimtumo problemos Jus neramino ar vargino per paskutines 30 dienų?

- Jeigu E19=N, koduokite "N"

E21. Kiek šiai dienai Jums svarbu būtų gauti konsultaciją dėl šių užimtumo problemų?

- Pabrėžkite, kad siūloma padėti susirasti darbą, pasirengti darbinei veiklai, gauti mokymus dėl darbo, o ne siūlomas konkretus darbas

Pastaba: Pacientų prašoma įvertinti poreikį konsultacijų ir pagalbos dėl užimtumo / finansinių problemų iš jūsų įstaigos

PATIKIMUMO VERTINIMAS

Ar surinkta informacija yra reikšmingai iškreipta dėl:

E23. Paciento klaidingo atsakymo? 0=Ne 1=Taip

E24. Paciento nesugebėjimo suvokti? 0=Ne 1=Taip

KOMENTARAI DĖL

DARBO / PRAGYVENIMO ŠALTINIO

(Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

Nurodykite valiutą, kuri naudojama: _____

Pastaba: Vartojimo būdai (VB):

1. Per os (visa kas suvalgoma, praryjama)
2. Per nosį (bet koks vartojimas, kai medžiaga įsisavinama per gleivines)
3. Rūkymas
4. Švirkštimas ne į veną (į raumenis ar po oda)
5. Intraveninis vartojimas (švirkštimas į veną)
 - Jeigu būdingi keli vartojimo būdai, koduojamas tas, kuris potencialiai gali sukelti daugiausiai žalos. Aukščiau esančiame sąraše vartojimo būdai išvardinti nuo potencialiai mažiau žalingų iki potencialiai žalingiausių.

	Per praėjusias 30 dienų	Per gyvenimą (metai)	VB
D1 Alkoholis (bet koks vartojimas, 30 dienų)	☐	☐	☐
D2 Alkoholis – iki apsvaigimo	☐	☐	☐
D3 Heroinas	☐	☐	☐
D4 Metadonas	☐	☐	☐
D5 Kiti opioidai / analgetikai	☐	☐	☐
D6 Barbitūratai	☐	☐	☐
D7 Raminantys / migdantys vaistai / trankvilantai	☐	☐	☐
D8 Kokainas	☐	☐	☐
D9 Amfetaminai / stimulatoriai	☐	☐	☐
D10 Kanapės	☐	☐	☐
D11 Haliucinogenai	☐	☐	☐
D12 Inhaliantai	☐	☐	☐
D13 Daugiau, negu 1 psichoaktyvi medžiaga (įskaitant ir alkoholį)	☐	☐	☐

D14a. Nurodykite pagrindinę psichiką veikiančią medžiagą:

D14b. Nurodykite antrinę psichiką veikiančią medžiagą:

- Apklausėjas turi išsiaiškinti, kokia psichiką veikianti medžiaga klientui yra pirmo pasirinkimo ir kokia yra antrinė. Medžiaga koduojama naudojant aukščiau esančioje lentelėje pateiktą narkotikų numeraciją - nuo 01 iki 12
- D14b gali būti įrašyta ir "N"

D15. Kiek laiko paskutinį kartą truko Jūsų savanoriškas susilaikymas nuo pagrindinės medžiagos(-ų) vartojimo?

Mėnesiai

- Paskutinis susilaikymas, trukęs ne trumpiau, negu 1 mėnuo. Stacionarinio gydymo / įkalinimo periodai neįskaičiuojami. Disulfiramo, metadono ar naltreksono vartojimo periodai įskaičiuojami.
- Koduoti 00 = jeigu susilaikymo nuo vartojimo periodų nebuvo.

D16. Prieš kiek laiko (mėnesiais) šis susilaikymas nuo vartojimo buvo?

Mėnesiai

- Jeigu D15 = 00, tuomet D16 = NN.
- Koduokite 00 = jeigu ir šiuo metu vis dar nevirtoja

 D17. Kiek kartų gyvenime buvo :
Alkoholinė psichozė (baltoji karštligė)?

- **Alkoholinė psichozė:** Išryškėja praėjus 24-48 val. po paskutinio alkoholio vartojimo, stebimai palengvėja išgėrus alkoholio, pasireiškia tremoru, ryškia dezorientacija, sujaudimumu, haliucinacijomis, paprastai reikalinga medikų pagalba.

KOMENTARAI DĖL ALKOHOLIO / NARKOTIKŲ VARTOJIMO

(Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

Jeigu D5>0, patikslinkite _____

Jeigu atsakant į klausimus D3 - D11, nurodytas vartojimo būdo kodas = 4 ar 5 (švirkštimas)

	Per paskutines 30 dienų	Per gyvenimą
D38. Ar kada nors naudojotės kažkieno kito jau panaudotomis adatomis ar kita švirkštimo įranga?	☐	☐

D38a. Kiek kartų per paskutines 30 dienų?

- Jeigu D38 - per paskutines 30 dienų = 0, tuomet D38a = N

D19a. Kiek kartų per gyvenimą Jūs buvote gydytas dėl alkoholio ar narkotikų vartojimo?

- Įskaityti detoksikaciją, „pusiaukelės“ namus, konsultavimą ambulatoriškai ar stacionare, taip pat AA susirinkimų lankymą (jeigu per mėnesį buvo nuvykęs į 3 ar daugiau susirinkimų).

D21a. Keli iš šių gydymų apsiribojo tik abstinencijos gydymu:

- Jeigu D19a = 00, tuomet atsakymas į D21a = “NN”
- Pastaba: čia reikia suskaičiuoti kiek kartų gydymų (nurodytų atsakant į klausimą D19) metu buvo skirtas abstinencijos gydymas ir netaikyta jokie kito gydymo.

D23. Kiek pinigų Jūsų manymu Jūs išleidote alkoholiui per paskutines 30 dienų?

- Skaičiuojami tikti faktiškai išleisti pinigai. Kokios yra finansinės išlaidos, susijusios su alkoholiu?

D24. Kiek pinigų Jūsų manymu Jūs išleidote narkotikams per paskutines 30 dienų?

- Skaičiuojami tikti faktiškai išleisti pinigai. Kokios yra finansinės išlaidos, susijusios su narkotikais?

D25. Kiek dienų per 30 dienų laikotarpį Jūs buvote gydomas ambulatoriškai dėl alkoholio ar narkotikų?

- Įskaitykite tas dienas, kai lankė AA / AN ar kitų savivalbos grupių susirinkimus, lankėsi ambulatoriniam medikamentiniam abstinencijos gydymui, gerti metadono ir kt.

D26. Kiek dienų per praėjusių 30 dienų laikotarpį Jūs patyrėte problemų dėl alkoholio vartojimo?

- Apima: potraukį išgerti, abstinencijos reiškinius, gėrimo sukeltas nemalonias pasekmes ar dienas, kai nesėkmingai bandė nutraukti užgėrimą.

Atsakant į D28+D30 klausimus, paprašykite paciento pasinaudoti Paciento vertinimo skale.
Paciento prašoma įvertinti poreikį papildomam gydymui dėl psichiką veikiančių medžiagų vartojimo.

D28. Kiek jus alkoholio vartojimo sukeltos problemos Jus vargino / jaudino per paskutines 30 dienų?

D30. Įvertinkite kiek svarbu šiai dienai Jums būtų gauti gydymą dėl šių su alkoholio vartojimu susijusių problemų?

D27. Kiek dienų per praėjusių 30 dienų laikotarpį Jūs patyrėte problemas dėl narkotikų vartojimo?

- Apima: nenugalimą potraukį pavartoti, abstinencijos reiškinius, narkotikų vartojimo sukeltas nemalonias pasekmes ar nesėkmingus bandymus nutraukti narkotikų vartojimą.

Paprašykite, kad pacientas, atsakinėdamas į D29+D31 klausimus pasinaudotų Vertinimo skale.
Paciento prašoma įvertinti poreikį papildomam gydymui dėl psichiką veikiančių medžiagų vartojimo.

D29. Kiek šios narkotikų vartojimo sukeltos problemos Jus vargino ar jaudino per paskutines 30 dienų?

D31. Įvertinkite kiek svarbu šiai dienai Jums būtų gauti gydymą dėl šių su narkotikų vartojimu susijusių problemų?

PATIKIMUMO VERTINIMAS
Ar surinkta informacija yra reikšmingai iškreipta dėl:

D34. Paciento klaidingo atsakymo? 0=Ne 1=Taip

D35. Paciento nesugebėjimo suvokti? 0=Ne 1=Taip

D36. Kiek kartų Jūs bandėte nutraukti psichiką veikiančių medžiagų vartojimą savarankiškai, be gydymo?

D37. Nikotinas

	Per praėjusias 30 dienų	Per gyvenimą (metai)	VB
1. Per os / kramto	☐	☐	☐
2. Per nosį			
3. Rūko	☐	☐	☐
4. Švirkštymas ne IV	☐	☐	☐
5. IV švirkštymas			

D39. Kaip Jūs, naudodamasis Vertinimo skale, įvertintumėte toliau išvardintų teiginių atitikimą Jūsų savijautai?

- a. Aš pasiruošęs sumažinti išgeriamo alkoholio kiekį.
- b. Aš pasiruošęs sumažinti vartojamą narkotikų kiekį.
- c. Aš tikiu, kad galiu valdyti alkoholio vartojimą.
- d. Aš tikiu, kad galiu valdyti narkotikų vartojimą.
- e. Aš žinau, kad turiu alkoholio ar narkotikų vartojimo problemų ir esu motyvuotas su tuo dirbti!

KOMENTARAI DĖL ALKOHOLIO / NARKOTIKŲ VARTOJIMO
 (Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

- L1. Ar Jus į šią įstaigą rekomendavo kriminalinės teisėsaugos atstovai? 0=Ne 1=Taip
- L2. Ar Jums šiuo metu galioja lygtinis teistumas, ar esate probacijoje? 0=Ne 1=Taip
- Pastaba: laikotarpį ir griežtumą patikslinkite pastabose.

Kiek kartų per gyvenimą Jums buvo iškelta byla arba Jūs buvote sulaikytas dėl:

- L3* Vagystė iš parduotuvės/ vandalizmas L10* Chuliganizmas
- L4* Lygtinio teistumo / probacijos taisyklių pažeidimas L11* Padegimas
- L5* Dėl narkotikų L12* Išprievartavimas
- L6* Klastojimas L13* Žmogžudystė/ nužudymas
- L7* Dėl ginklo L14* Prostitucija / sekso paslaugos
- L8* Vagystė su įsilaužimu/ vagystė L15* Teismo įžeidimas
- L9* Plėšimas L16* Kita: _____

- Įskaičiuokite visus kaltinimo nusikaltimais atvejus, o ne tik tuos, kai teismo buvo paskirta bausmė. Neįskaičiuokite nusikaltimų, atliktų jauname amžiuje (iki 18 metų), nebent, jeigu teismo už juos buvo paskirta bausmė kaip suaugusiam.
- Įskaičiuokite tik oficialiai iškeltus kaltinimus.

- L17* Kiek kartų dėl šių kaltinimų buvote nuteistas?
- Jeigu L3-16 = 00, tuomet prie L17 klausimo žymėkite "NN".
 - Neįtraukite teisėtvarkos pažeidimų, aptariamų tolimesniuose klausimuose - L18-20
 - Teismo paskirtos bausmės apima pinigines baudas, lygtinį laisvės atėmimą, įkalinimą, atidėtus teismo nuosprendžius, atidėtas bausmes, malonės prašymus ir susitarimus dėl kaltės pripažinimo.

- Kiek kartų per gyvenimą Jūs buvote kaltinamas dėl:**
- L18. Valkatavimo, netinkamo elgesio viešoje vietoje, girtumo ar apsvaigimo?
- L19. Vairavimo girtumo ar apsvaigimo būsenoje?
- L20. Reikšmingų kelių eismo taisyklių pažeidimų?
- Vairavimo reikalavimų pažeidimų: greičio viršijimo, nedrausmingo vairavimo, vairavimo neturint vairuotojo teisių ir kt.

- L21. Kiek laiko per gyvenimą (mėnesiais) Jūs praleidote įkalinimo įstaigoje? Mėnesiai
- Jeigu buvo įkalinimas 2 savaites ar ilgiau, apvalinkite iki 1 mėnesio. Suskaičiuokite bendrą mėnesių skaičių, per gyvenimą praleistų įkalinimo įstaigose.

- L24. Ar šiuo metu laukiate kaltinimo, teismo ar nuosprendžio vykdymo? 0=Ne 1=Taip

- L25. Dėl kokio nusikaltimo?
- Koduodami panaudokite nusikaltimų tipų lentelėmis, pateiktomis prieš tai buvusiuose klausimuose, nurodykite numerį nuo 03 iki 16 ar nuo 18 iki 20.
 - Dėl atsakymo į klausimą L24. Jeigu L24=Ne, koduokite "NN". Jeigu laukia išeities daugiau dėl 1 nusižengimo, išrinkite ir nurodykite sunkiausią.

KOMENTARAI DĖL TEISINĖS PADĖTIES

(Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

Ar kada nors esate patyrę iš kieno nors smurtą? 0 – Ne, 1 - Taip

	Per paskutines 30 dienų	Per gyvenimą (metai)
F28. Fizinį? • Tapusį fizinės žalos priežastimi.	☐	☐
F29. Seksualinį? • Bet kokie priverstiniai lytiniai santykiai / aktas.	☐	☐

Kiek dienų per praėjusias 30 dienų rimtai konfliktavote su:
F30. Su savo šeimos nariais?

Paprašykite paciento pasinaudoti Paciento vertinimo skale:

Kiek per paskutines 30 dienų Jus vargino/jaudino:
F32. Problemos šeimoje?

Įvertinkite, kiek Jums šiai dienai svarbu gauti konsultaciją ar pagalbą dėl:
F34. Problemų šeimoje
• Paciento prašoma įvertinti savo poreikį konsultacijoms dėl šeimyninių problemų, nepriklausomai ar kiti šeimos nariai norėtų dalyvauti tokiose konsultacijose

Pastaba: Paciento prašoma įvertinti jūsų / jūsų įstaigos teikiamų konsultacijų arba nukreipimo konsultavimui dėl šeimos problemų, šalia ar nepriklausomai nuo jau gaunamų/gautų paslaugų.

Kiek dienų per praėjusių 30 dienų laikotarpį Jūs rimtai konfliktavote su:
F31. Su kitais žmonėmis (ne šeimos nariais)?

Paprašykite paciento pasinaudoti Paciento vertinimo skale:

Kiek per paskutines 30 dienų Jus vargino/jaudino:
F33. Socialinės problemos?

Įvertinkite, kiek Jums šiai dienai svarbu gauti konsultaciją ar pagalbą dėl:
F35. Socialinių problemų
• Įtraukiamas paciento poreikis ieškoti pagalbos dėl tokių socialinių problemų kaip viatvė, nesugebėjimas bendrauti, nepasitenkinimas draugais. Paciento vertinimas turėtų atspindėti nepasitenkinimą, konfliktus ar kitas rimtas problemas.

Pastaba: Paciento prašoma įvertinti jūsų / jūsų įstaigos teikiamų konsultacijų poreikį arba nukreipimo poreikį, gauti tokio tipo paslaugas, šalia ar nepriklausomai nuo jau gaunamų/gautų paslaugų.

PATIKIMUMO VERTINIMAS

Ar surinkta informacija yra reikšmingai iškreipta dėl:

F37. Paciento klaidingo atsakymo? 0=Ne 1=Taip

F38. Paciento nesugebėjimo suvokti? 0=Ne 1=Taip

	Gyvenančių su Jumis	Gyvenančių atskirai
F39. Kiek vaikų Jūs turite?	☐ ☐	☐ ☐
F39a. Kiek iš jų yra jaunesni nei 18 metų?	☐ ☐	☐ ☐

KOMENTARAI DĖL ŠEIMYBINĖS SITUACIJOS / SOCIALINĖS PADĖTIES

(Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

Kiek kartų Jūs buvote gydytas dėl kokių nors psichologinių ar emocinių problemų:

P1* Ligoninėje ar kitoje stacionarinėje sveikatos priežiūros įstaigoje?

P2* Ambulatoriškai ar privačiose įstaigose?
 • Nejtraukite gydymo dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo bei konsultavimo dėl darbinių ar šeimyninių problemų.
 • Gydymo epizodas = eilė vizitų ar dienų skaičius tęstiniam gydymo kursui, o ne vizitų skaičius.

P3. Ar Jūs gaunate finansinę paramą dėl psichikos sutrikimo / negalios? Gali būti skiriama valstybės, mokama darbdavio ir kt.
 0=Ne 1=Taip

Ar kada buvo svarbus Jūsų gyvenimui periodas (šis epizodas neturi būti alkoholio ar narkotikų vartojimo pasekmė), kai Jūs:

	Per paskutines 30 dienų	0-Ne	1-Taip Per gyvenimą (metai)
P4. Patyrėte sunkią depresiją – liūdesį, beviltiškumo jausmą, interesų praradimą?	☐		☐
P5. Patyrėte rimtą nerimą/įtampą, baimes bei aiškios priežasties, nesugebėjote atsipalaiduoti, ilsėtis?	☐		☐
P6. Patyrėte haliucinacijas – matėte ar girdėjote tai, ko kiti nematė / negirdėjo?	☐		☐
P7. Patyrėte suvokimo, susikaupimo ar atminties sutrikimų?	☐		☐

Pastaba: Pacientai, atsakinėdami į šiuos klausimus gali būti pavartoję alkoholio/narkotikų.

Ar kada buvo svarbus Jūsų gyvenimui periodas (nepaisant alkoholio ir narkotikų vartojimo), kai Jūs:

	Per paskutines 30 dienų	0-Ne	1-Taip Per gyvenimą (metai)
P8. Sunkiai galėjote susivaldyti nuo smurtinio elgesio, įskaitant įsiūčio ar smurto priepuolius?	☐		☐
P9. Rimtai mąstėte apie savižudybę? • Pacientas rimtai apsvairstė planą, kaip pasitraukti iš gyvenimo	☐		☐
P10. Bandėte žudyti? • Apima veiksmus, nukreiptus į savižudybę bei bandymus nusižudyti.	☐		☐

P11. Ar kada nors sveikatos priežiūros specialistai Jums rekomendavo vartoti kokius nors vaistus dėl psichologinių ar emocinių problemų?

- Pacientui rekomendavo gydytojas-psichiatras ar kitas sveikatos priežiūros specialistas. Žymėkite „Taip“ jeigu medikamentas buvo rekomenduotas, netgi jeigu pacientas jo nevartojo.

P12. Kiek dienų per praėjusį 30 dienų laikotarpį Jūs patyrėte šias psichologines ar emocines problemas?
 • Klausimas liečia problemas, apibrėžtas Klausimuose P4-P10.

Atsakant į klausimus P13-P14, paprašykite paciento pasinaudoti Paciento vertinimo skale

P13. Kiek Jus vargino ar jaudino šios psichologinės ar emocinės problemos per paskutines 30 dienų?
 • Pacientas turėtų vertinti problemines dienas, nurodytas atsakant į klausimą P12.

P14. Kiek Jums svarbi pagalba dėl šių psichologinių ar emocinių problemų?

Pastaba: Paciento prašoma įvertinti jūsų / jūsų įstaigos teikiamų konsultacijų poreikį arba poreikį, kad nukreiptumėte konsultavimui į psichikos sveikatos priežiūros paslaugas teikiančias įstaigas, nepriklausomai nuo jau gaunamų / gautų paslaugų.

PATIKIMUMO VERTINIMAS

Ar surinkta informacija yra reikšmingai iškreipta dėl:

P22. Paciento klaidingo atsakymo? 0=Ne 1=Taip

P23. Paciento nesugebėjimo suvokti? 0=Ne 1=Taip

KOMENTARAI DĖL PSIHIKOS BŪKLĖS

(Prie komentaro nurodykite klausimo, kurio atsakymą tikslinate, numerį)

Jeigu žinoma diagnozė, įrašykite: _____

Vilniaus priklausomybės ligų centras
www.vplc.lt